

POMOC, CZY PRZESZKODA NA DRODZE DUCHOWEJ?

UMYSŁ

Niejednoznaczne pojęcia w duchowości:

- Rozum
- Intelpekt
- Umysł

UMYSŁ (gr. nous)

- Podwójna zdolność ludzka:
 - myślenie o świecie
 - kontemplacyjne poznanie Boga
- Pojęcie „*umysł głęboki*” nie określa poznania dyskursywnego, lecz przyjęcie prawdy Bożej w sposób intuicyjny, dzięki oświeceniu łaski.

ROZUM (gr. *logos*)

- Władza poznawcza umysłu ludzkiego.
- Wykrywa związki i zależności między rzeczami i zjawiskami.
- Formułuje sądy i orzeka o rzeczach i zjawiskach.

INTELEKT (gr. *dianoia*)

- Czynność umysłu płytkiego (myślenie, refleksja).
- Znaczenie zbliżone do terminu *rozum*.

UMYSŁ PŁYTKI (INTELEKT/ROZUM)

- Poziom powstawania myśli, fantazji, automatyzmów myślowych, odruchowych reakcji intelektualnych.
- Zdolny do refleksji, aktywnego tworzenia.
- Zdolny do obserwacji i samoobserwacji (świadomość).
- Obszar nietrwały (BIOS/PSYCHE), może ulec procesowi chorobowemu.

UMYSŁ GŁĘBOKI (UMYSŁ)

- Zdolny do poznania kontemplatywnego (nadprzyrodzonego, wlanego, nie osiąganego za pomocą zmysłów i umysłu płytkiego).
- Poznanie kontemplatywne wtórnie jest odkrywane i nazywane w obszarze umysłu płytkiego.
- Dla niektórych ojców, synonim *ducha* (człowiek posiada ciało, duszę i ducha/umysł).
- Obszar trwały, zawsze zdrowy, mamy do niego dostęp wyłącznie przez umysł płytki, który nie zawsze funkcjonuje prawidłowo.

KOMPUTER W GŁOWIE

Umysł płytki:

- twardy dysk z wgranym oprogramowaniem (intelekt – system operacyjny),
- ekran świadomości, na którym wyświetlają się myśli,
- zbiera informacje, analizuje je, umieszcza w pamięci,
- **NARZĘDZIE POZNANIA (UŚWIADAMIANIA).**

KOMPUTER W GŁOWIE

Umysł głęboki:

- przyłączy do Bożego Internetu (zoe), pobiera dane na drodze biernej, wlanej,
- **Boży Internet – ŹRÓDŁO POZNANIA,**
- dane udzielane „od wewnątrz”, mogą być zarejestrowane w umyśle płytkim (na twardym dysku).

KŁOPOT PO GRZECHU PIERWORODNYM

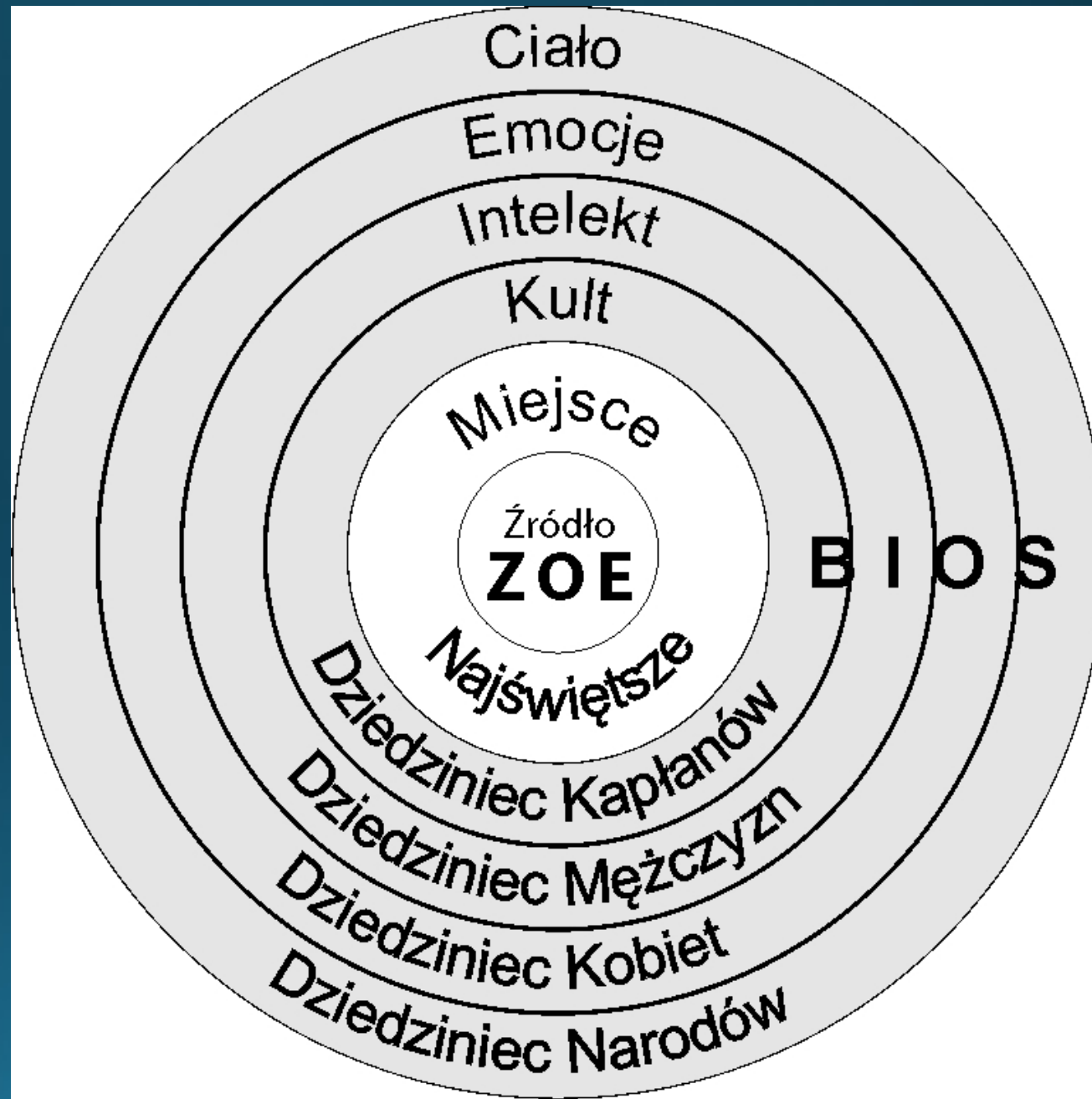
- Umysł płytki (zawartość twardego dysku) „awansowała” nieprawidłowo do źródła poznania: to, co mamy wgrane uznajemy za prawdę („*Poznacie dobro i zło... I otworzyły im się oczy i poznali, że są nadzy*”).
- Umysł płytki (intelekt) jest „krzywym zwierciadłem” Rzeczywistości. Zyskał niebezpieczną autonomię: narzędzie stało się groźne, autoagresywne, toksyczne dla właściciela. (Skrajnym przykładem jest samobójstwo).
- Brak dostępu do umysłu głębokiego (nie wchodzimy w Boży Internet (Rzeczywistość), uznając zawartość twardego dysku (myśli – logismoi) za coś obiektywnego i ostatecznego).

KŁOPOT PO GRZECHU PIERWORODNYM

- W intelekcie (płytkim umyśle) rozwija się sprzężony z emocjonalnością mechanizm obronny, który możemy nazwać FAŁSZYWYM JA.
- Płytki umysł jest polem rozwijania się psychopatologii oraz terenem zwiedzenia diabelskiego.

ŚWIĄTYNIA

„Jesteście świątynią Boga i Duch Boży w was mieszka” (1 Kor 3, 16)



POZWIEDZAJMY ŚWIĄTYNIĘ :)

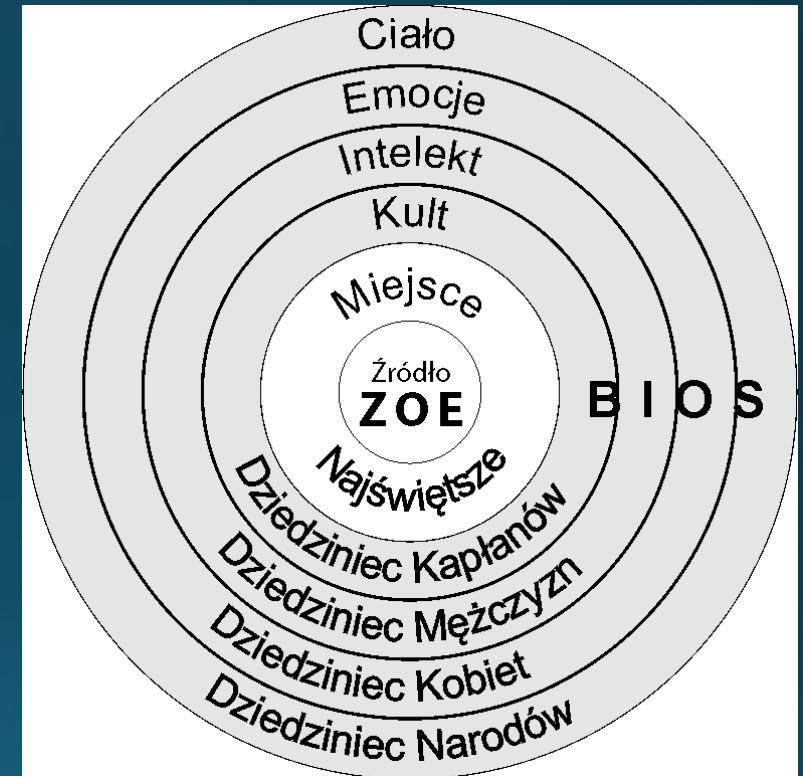
Zaproszenie do ćwiczenia

ŚWIĄTYNIA

Obszar *BIOS/PSYCHE* jest nietrwały.
Ulegnie, już ulega rozpadowi. To
obszar ryzyka zaburzeń i zwiedzenia.

Obszar trwały to Miejsce
Najświętsze, umysł głęboki, w
nim bije źródło udzielającego się zoe.

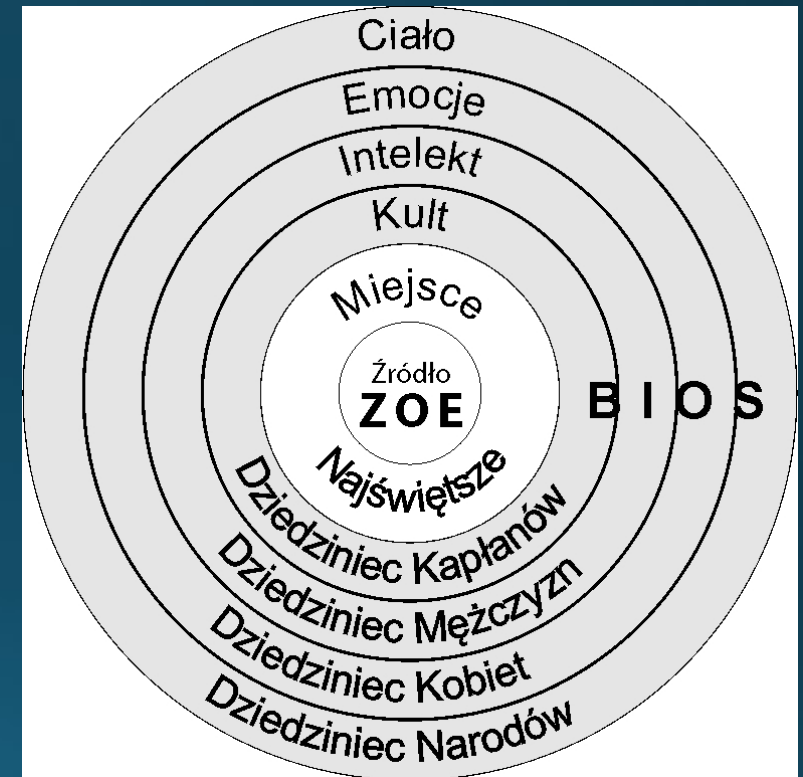
*„Najlepsza częśćka, której nie
będziemy pozbawieni”.*



ŚWIĄTYNIA

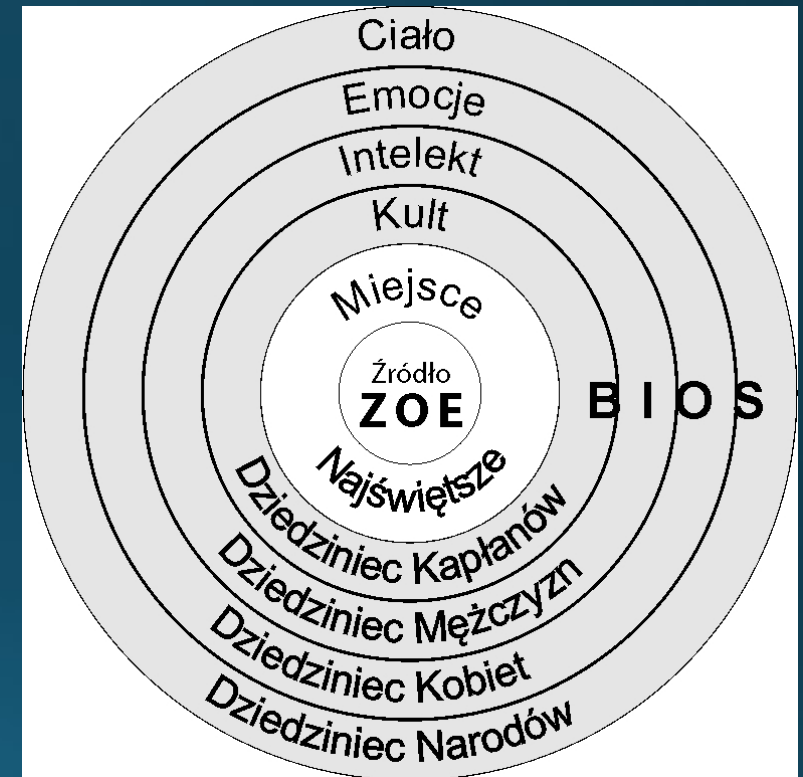
Które dziedzince i strefy komunikują się bezpośrednio, a które pośrednio?

Rozwój modlitwy, życia duchowego polega na stopniowym przesuwaniu się „JA” ku środkowi.



ŚWIĄTYNIA

- Kluczowe znaczenie ma *dziedziniec kapłanów* – *nadaje kierunek kultowi*.
- Tu zapada (lub nie zapada) decyzja o wejściu w obszar nadprzyrodzony, Świętego Świętych, gdzie udziela się *zoe*.
- Kapłani mogą jednak nawet nie wejść do świątyni lub pozostawać na zewnętrznych dziedzińcach.



**NIEPRAWIDŁOWO FUNKCJONUJĄCY
INTELEKT :**

PRZESZKODA W ŻYCIU DUCHOWYM

NIEPRAWIDŁOWO FUNKCJONUJĄCY INTELEKT – PRZESZKODA W ŻYCIU DUCHOWYM

KONSEKWENCJE:

- skażony rozum
- skażona pamięć
- skażona wola

NIEPRAWIDŁOWO FUNKCJONUJĄCY INTELEKT – PRZESZKODA W ŻYCIU DUCHOWYM

- Pozostawanie w życiu modlitewnym w obszarze przedkontemplacyjnym (skażony rozum).
- Tworzenie sobie obrazów Rzeczywistości, a zwłaszcza: obrazu siebie samego (powszechna autoagresja), obrazu innych ludzi oraz obrazu Boga (skażona pamięć).
- Nieuporządkowane przywiązanie do stworzeń (nie trwałych), w tym ludzi (skażona wola).

NIEPRAWIDŁOWO FUNKCJONUJĄCY INTELEKT – PRZESZKODA W ŻYCIU DUCHOWYM

KONSEKWENCJE:

- skażony rozum
- skażona pamięć
- skażona wola

LEKARSTWO:

- wiara
- nadzieja
- miłość

Pozostawanie w życiu modlitewnym
w obszarze przedkontemplacyjnym
(skażony rozum)

- Życie modlitwy podlega rozwojowi.
- Łaska działa od samego początku, jednak zasadnicze *jednoczenie* (nadprzyrodzone udzielanie się Boga) dokonuje się w okresie/obszarze kontemplacyjnym.
- Przebóstwienie (KKK 460) – cel życia duchowego – nie jest możliwe, jeśli pozostaniemy na zewnętrznych dziedzińcach (intelekt przeszkodą w życiu duchowym).

Pozostawanie w życiu modlitewnym
w obszarze przedkontemplacyjnym
(skażony rozum)

Lekarstwo:

WIARA

- Życie modlitwy podlega rozwojowi.
- Łaska działa od samego początku, jednak zasadnicze *jednoczenie* (nadprzyrodzone udzielanie się Boga) dokonuje się w okresie/obszarze kontemplacyjnym.
- Przebóstwienie (KKK 460) – cel życia duchowego – nie jest możliwe, jeśli pozostaniemy na zewnętrznych dziedzińcach (intelekt przeszkodą w życiu duchowym).

Pozostawanie w życiu modlitewnym
w obszarze przedkontemplacyjnym
(skażony rozum)

Lekarstwo:

WIARA

- Nie chodzi o wiarę w Boga.
- Nie chodzi o wiarę w znaczeniu „zaufania”.
- Utrzymywanie władz w stanie „miłosnej uwagi na Boga”.
- *Akty ciemności* umysłu płytkiego .
- Konsekwentne odsuwanie poruszeń zmysłów i intelektu.
- Poznanie Boga dokonuje się przez udział w Jego życiu, którym jest miłość, a nie przez analizę intelektualną.

Pozostawanie w życiu modlitewnym
w obszarze przedkontemplacyjnym
(skażony rozum)

Lekarstwo:

WIARA

Uwaga!

- Nie wolno wejść w okres kontemplacyjny za wcześnie (kryteria Jana od Krzyża).
- Nie chodzi o bezmyślenie (pustkę), lecz o uwagę.
- „Uwaga miłosna” jest RELACJĄ!
Kontemplacja ma charakter relacyjny.
- Odbywa się w tajemnicach Jezusa (mistyka chrześcijańska).

Pozostawanie w życiu modlitewnym
w obszarze przedkontemplacyjnym
(skażony rozum)

Lekarstwo:

WIARA

POĆWICZMY

„Utrzymaj uwagę przy...”

Tworzenie sobie obrazów rzeczywistości, a zwłaszcza obrazu siebie samego, innych oraz Boga (skażona pamięć)

- Życie duchowe będzie prowadziło od fałszywego obrazu Boga do coraz bardziej użytecznych obrazów Boga.
- Kluczowe znaczenie jednak, ma wychodzenie poza obrazy utworzone w intelekcie (pamięci).
- Przebóstwienie (KKK 460) – cel życia duchowego – nie jest możliwe, jeśli zamiast z Bogiem, bliźnim i sobą, będziemy spotykali się z ich obrazami zapisanymi w naszej pamięci (intelekt przeszkodą w życiu duchowym).

Tworzenie sobie obrazów rzeczywistości, a zwłaszcza obrazu siebie samego, innych oraz Boga (skażona pamięć)

Lekarstwo:

NADZIEJA

- Życie duchowe będzie prowadziło od fałszywego obrazu Boga do coraz bardziej użytecznych obrazów Boga.
- Jednak kluczowe znaczenie ma wychodzenie poza obrazy utworzone w intelekcie (pamięci).
- Przebóstwienie (KKK 460) – cel życia duchowego – nie jest możliwe, jeśli zamiast z Bogiem, bliźnim i sobą, będziemy spotykali się z ich obrazami zapisanymi w naszej pamięci (intelekt przeszkodą w życiu duchowym).

Tworzenie sobie obrazów
rzeczywistości, a zwłaszcza obrazu
siebie samego, innych oraz Boga
(skażona pamięć)

Lekarstwo:

NADZIEJA

- Nie chodzi o to, by nie martwić się o przyszłość.
- Nie chodzi o nadzieję w znaczeniu, że „będzie dobrze”.
- Chodzi o to, by wychodzić poza obrazy utrwalone w pamięci (obrazy Boga, bliźnich, siebie samego, wydarzeń etc), a być w tym, co jest, w Tym, Który jest (klasyczny problem: zagadnienie „miłości samego siebie”).
- Nadzieja to także świadomość poruszania się w ograniczonym świecie własnych obrazów i przekonań.
- Kluczowe będzie „narażanie się” na odmienne myślenie.

Tworzenie sobie obrazów
rzeczywistości, a zwłaszcza obrazu
siebie samego, innych oraz Boga
(skażona pamięć)

Lekarstwo:

NADZIEJA

Uwaga!

Praktykowanie cnoty nadziei nie polega
na:

- magicznym/ pozytywnym myśleniu,
- swoistym ikonoklazmie –
utrzymywaniu umysłu w totalnej
pustce, bez żadnego obrazu,
- negowaniu istnienia osobowego Boga,
określonych wartości, istnienia osoby w
ogóle.

Tworzenie sobie obrazów
rzeczywistości, a zwłaszcza obrazu
siebie samego, innych oraz Boga
(skażona pamięć)

POĆWICZMY

Lekarstwo:

„Zaneguj stary, stwórz nowy obraz
Boga...”

NADZIEJA

Nieuporządkowane przywiązania
do rzeczy (w tym ludzi) nietrwałych
(skażona wola)

- Duchowość będzie prowadziła do stopniowego odrywania się od fałszywych (nie trwałych) źródeł „życia”.
- Kluczowe znaczenie ma asceza – odnalezienie i umartwienie przywiązań skierowanych ku materii, idei lub osobom.
- Przebóstwienie (KKK 460) – cel życia duchowego – nie jest możliwe, jeśli miłość do Boga nie jest postawiona ponad wszystko. Nawet drobne przywiązanie do czegoś nietrwałego uniemożliwia zjednoczenie z Bogiem (intelekt przeszkodą w życiu duchowym).

Nieuporządkowane przywiązania
do rzeczy (w tym ludzi) nietrwałych
(skażona wola)

Lekarstwo:

MIŁOŚĆ

- Duchowość będzie prowadziła do stopniowego odrywania się od fałszywych (nie trwałych) źródeł „życia”.
- Kluczowe znaczenie ma asceza – odnalezienie i umartwienie przywiązań skierowanych ku materii, idei lub osobom.
- Przebóstwienie (KKK 460) – cel życia duchowego – nie jest możliwe, jeśli miłość do Boga nie jest postawiona ponad wszystko. Nawet drobne przywiązanie do czegoś nietrwałego uniemożliwia zjednoczenie z Bogiem (intelekt przeszkodą w życiu duchowym).

Nieuporządkowane przywiązania
do rzeczy (w tym ludzi) nietrwałych
(skażona wola)

Lekarstwo:

MIŁOŚĆ

- Nie chodzi o jakąkolwiek miłość, lecz o miłość ku Bogu.
- Z miłości ku Bogu, należy umartwić wszystkie, nawet najdrobniejsze nieuporządkowane przywiązania.
- Asceza ma wymiar pozytywny, bo jest wyrazem miłości Boga, nie powinna być prowadzona na „chybił trafił”.
- Stan docelowy to *apatheia* – beznamiętność (nie mylić z apatią!)

Nieuporządkowane przywiązania do rzeczy (w tym ludzi) nietrwałych (skażona wola)

Lekarstwo:

MIŁOŚĆ

Uwaga!

- Podrówką chrześcijańskiej *apatheia* jest niezależność emocjonalna (brak owocnych związków w życiu) lub manicheizm.
- *Apatheia* nie oznacza, że nikogo nie kocham, ale oznacza, że nikt nie jest mi potrzebny do życia, wtedy akt miłości przestaje być handlem („kochaniem za coś” lub „kochaniem po coś”).
- Dojrzała miłość *pragnie* spotkania (komunii) i to nie wynika z nieuporządkowania.

Nieuporządkowane przywiązania
do rzeczy (w tym ludzi) nietrwałych
(skażona wola)

Lekarstwo:

MIŁOŚĆ

POĆWICZMY

„Co lub kto wzbudza w tobie: lęk,
smutek, intensywną radość lub
niecierpliwość (oczekiwanie, że się
stanie)...”

**PRAWIDŁOWO FUNKCJONUJĄCY
INTELEKT:**

**NIEZBĘDNY ELEMENT ŻYCIA
DUCHOWEGO**

OCZYSZCZONY INTELEKT JEST NIEZBĘDNY DO OWOCNEGO PROWADZENIA ŻYCIA DUCHOWEGO

- Intellect w duchowości wraca do swojej roli: na powrót jest narzędziem (nie uzurpuje sobie prawa do roli źródła poznania).
- Intellect niezbędny na każdym etapie życia duchowego, zarówno w okresie przedkontemplacyjnym (modlitwa dyskursywna, medytacja), jak i w okresie kontemplacyjnym.
- Intellect pozwala wporządkować w życie owoce kontemplacji (zbiera dane zarówno ze świata zewnętrznego, jak i z głębokiego umysłu).

OCZYSZCZONY INTELEKT JEST NIEZBĘDNY DO OWOCNEGO PROWADZENIA ŻYCIA DUCHOWEGO

- Intelkt przypomina system operacyjny, oprogramowanie, które umożliwia podłączenie się do Internetu (Bożego życia), kontroluje proces i umożliwia owocne wykorzystanie przyjętych zasobów.
- Intelkt pozwala cieszyć się życiem Boga! Nie osiągniemy świętości bez posługiwania się intelektem.

OCZYSZCZONY INTELEKT JEST NIEZBĘDNY DO OWOCNEGO PROWADZENIA ŻYCIA DUCHOWEGO

- Oczyszczenie intelektu dokonuje się przez przyjmowanie i praktykowanie cnót teologalnych (opisaliśmy w jaki sposób wiara oczyszcza rozum, nadzieja pamięć, a miłość wolę).
- Intelekt jest niezbędny, aby właściwie aplikować cnoty teologalne, które oczyszczają... intelekt.
- Intelekt sprawuje nadzór nad procesem... odsuwania intelektu (kontemplacja).

OCZYSZCZONY INTELEKT JEST NIEZBĘDNY DO
OWOCNEGO PROWADZENIA ŻYCIA DUCHOWEGO

TEŻ KONFERENCJĘ PRZYGOTOWAŁ INTELEKT MARCINA GAJDY,
KTÓRY INTELEKTOM SŁUCHACZY,
SERDECZNIE DZIĘKUJE ZA UWAGĘ.



www.gajdy.pl

www.przyjacielemm.pl

